

Alaikäinen ystävätoiminnassa

Ystävätoimintaan ovat tervetulleita kaikenikäiset. Alaikäinen voi kouluttautua ystävätoiminnan vapaaehtoiseksi tai hän voi pyytää ystävävälityksestä itselleen ystävää. Tässä ohjeessa on lyhyesti kuvattu, mitä asioita ystävävälittäjien tulee huomioida, kun alaikäinen asiakas tai vapaaehtoinen tulee mukaan ystävätoimintaan.

- Haastattelu: on tärkeää, että ystävävälittäjä haastattelee mukaan tulevan alaikäisen vapaaehtoisena/asiakkaana huolellisesti ja tapauskohtaisesti arvioi henkilön soveltuvuuden esimerkiksi kahdenväliseen ystävätoimintaan. Jos nuori ei sovellu välittäjän arvion mukaan kahdenväliseen ystävätoimintaan, niin hänet voi ohjata mukaan ryhmätoimintaan.
- Tuki: ystävävälittäjän tuki alaikäiselle vapaaehtoiselle on erityisen tärkeää, jotta nuorelle ei tule tunnetta, että hän jää yksin. Ystävävälittäjän olisi hyvä kysyä alaikäisen vapaaehtoisesta kuulumisia säännöllisesti ja muistuttaa, että ongelmatilanteissa voi olla matalalla kynnyksellä ystävävälittäjään.
- Rikostaustaotteen tilaaminen

Milloin rikostaustaote tilataan?

Jos alaikäiselle asiakkaalle yhdistetään kahdenväliseksi ystäväksi yli 15-vuotias ystävävapaaehtoinen, tulee ystävävapaaehtoisesta tilata rikostaustaote. Jos kyseessä on alaikäisille asiakkaille suunnattu ryhmätoiminta, jossa ryhmänvetäjiä on kaksi tai useampi, ei rikostaustaotetta vapaaehtoisesta tarvitse tilata.

Jos alaikäinen ystävävapaaehtoinen on kahdenvälinen ystävä yli 18-vuotiaalle asiakkaalle, tulee asiakkaasta tilata rikostaustaote. **Suosittelimme, että alaikäistä vapaaehtoista ei välitetä ystäväksi aikuiselle**, koska asiakkaalla ei ole velvollisuutta antaa lupaa rikostaustaotteen tilaamiselle. Tällaisissa tilanteissa alaikäisen vapaaehtoisesta voi ohjata mukaan ryhmätoimintaan, jossa on useampi ryhmänvetäjä (esimerkiksi ryhmävierailu palvelukotiin).

Rikostaustaotteen tilaamisen ohjeet:

Rikostaustaotteen tilaa vapaaehtoistoimintaa järjestävä taho eli ystävätoiminnassa osasto tai piiri.

Ystävävälittäjä tai piirin ystävätoiminnan vastuutyöntekijä kirjaa sähköiseen ystävävälitysjärjestelmään henkilön profiiliin tiedon siitä, että rikostaustaote on selvitetty. Jos vapaaehtoinen ei sovellu ystävätoimintaan rikostaustan vuoksi, ohjataan vapaaehtoinen muihin vapaaehtoistehtäviin, joissa ei olla tekemisissä alaikäisten kanssa. Rikostaustaote ei saa olla yli 6 kuukautta vanhempi.

Rikostaustaotteita ei siis säilytetä, vaan ne tuhotaan. Sähköiseen välitysjärjestelmään kirjataan vapaaehtoisten tietoihin, kohtaan kirjaukset ”Rikostausta selvitetty/Ok ja pvm”.

Alle 13-vuotias ystävävapaaehtoinen tai ystävääsiakas:

Jos alle 13-vuotias haluaa tulla mukaan ystävätoimintaan joko asiakkaana tai vapaaehtoisena, tulee hänen pyytää lupa huoltajaltaan. Välittäjän tulee saada tällöin huoltajan yhteystiedot. Tietosuojalaki edellyttää huoltajan lupaa alle 13-vuotiaan henkilötietojen käsittelyyn.

Lisätietoja:

<https://vapaaehtoistieto.punainenristi.fi/jarjestotoiminta/osastojen-tukimateriaalit/vapaaehtoisuuden-tuki/eettinen-vastuullinen-ilmastoystavallinen-ja-turvallinen-vapaaehtoistoiminta/lasten-kanssa-toimivien-vapaaehtoisten-rikostaustan-selvittaminen/>

Suomen Punainen Risti, Keskustoimisto
Tehtaankatu 1 a, 00140 Helsinki, PL 168, 00141 Helsinki
Puhelin 020 701 2000 Faksi 020 701 2310

Finlands Röda Kors, Centralbyrån
Fabriksgatan 1 a, 00140 Helsingfors, PB 168, 00141 Helsingfors
Telefon 020 701 2000 Telefax 020 701 2310

Y-tunnus / FO-nummer 0116988-7

Suomen Punainen Risti kuuluu Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhdistysten kansainväliseen liittoon.

Finlands Röda Kors hör till Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen.

punainenristi.fi
rodakorset.fi